

Överförmyndarnämnden

2026-01-22

Plats och tid Överförmyndarenheten, Götgatan 3, 2026-01-22, kl.13.00- 16.35

Beslutande Ulrika Edman (MP), ordförande
Joline Göttfert (M), vice ordförande
Ola Nilsson (S)
Leif Svensson (M)
Ulrika Hurdén (C)
Kent Persson (S)
Britthelen Almqvist (KD)
Berit Persson (S)
Roger Sandström (S) deltar §§ 1-10
Gunilla Kallin (C)

Ersättare Marie-Louise Nilsson (S)
Josefin Gustafsson (M)
Lilian Halling (MP)
Margreth Thudin (S)
Eleanor Bodel (V)
Martin Lundgren (C)
Zenitha Nordfjell (S) deltar §§ 1-10
Göran Brorsson (KD) deltar §§ 1-10

Övriga deltagande Se sid 2

Utses att justera Joline Göttfert

Protokollet omfattar **Protokoll Allmänna ärenden:** §§ 1, 3-11
Protokoll Sekretessärenden: §§ 2

Underskrifter

Sekreterare

Susanne Töyrä

Ordförande

Ulrika Edman

Justerande

Joline Göttfert

Överförmyndarnämnden

2026-01-22

BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Överförmyndarnämnden

Sammanträdesdatum

2026-01-22

**Datum för anslags
Uppsättande**

2026-01-30

**Datum för anslags
nedtagande** 2026-02-21

**Förvaringsplats
för protokollet**

Överförmyndarnämndens kansli

Underskrift

Ulrika Persson

Övriga deltagande

Sandra Andersson, avdelningschef, föredragande, §§ 1, 3-11
 Marie Sandström, biträdande avdelningschef
 Jens Arnfjell Njajta, jurist, föredragande, § 2
 Simon Dahlgren, controller, föredragande, § 3
 Lisa Andersson Lindberg, administratör
 Umeå God man och förvaltarförening, Lars Sandberg
 Susanne Töyrä, sekreterare, §§ 1-11

Nr.1 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 1

Val av justerare, godkännande av dagordning och fråga om jäv

Överförmyndarnämnden beslutar

att utse Joline Göttfert (M) att, jämte ordföranden, justera dagens protokoll.

att godkänna sammanträdets dagordning.

att till protokollet notera att ingen person är jävig.

Ärendebeskrivning

Eventuella ändringar i nämndens föredragningslista noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller närvara vid nämndens behandling av ärendet.

Beredningsansvarig

Ulrika Persson, nämndsekreterare

Nr.3 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 3

Överförmyndarnämndens yttrande över budget 2027

Överförmyndarnämnden beslutar

att godkänna Överförmyndarnämnden i Umeåregionens budgetyttrande för 2027.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämndens föreslagna ram för Umeå kommun att yttra sig på är 17 421 tkr för 2027.

Av föreslagen ram avser 10 472 tkr nämndens Umeåspecifika verksamhet och 6 949 tkr avser Umeå kommuns bidrag till den regiongemensamma verksamheten. Budgetramen 2027 för den regiongemensamma delen uppgår då till 16 028 tkr varav 1 382 tkr avser OH-kostnader.

Överförmyndarnämndens nuvarande bemanning av verksamheten bedöms inte tillgodose de förväntningar som finns på målluppfyllelse för de prioriterade områdena för verksamheten.

Verksamheten ser således ett tydligt behov av förstärkning av handläggare med minimum två årsarbetare (handläggare) samt en årsarbetare med ansvarsområde rekrytering vilket innebär en ökad kostnad för den regiongemensamma delen.

Överförmyndarnämndens enhetschef är nämndsansvarig chef med budget- och verksamhetsansvar samt ett arbetsmiljöansvar för 22 medarbetare. Det förändringsarbete som behöver göras inom nämndens verksamhet kräver ett tydligt och närvarande ledarskap. Den nuvarande chefsbemanningen har inte förutsättningarna till ett närvarande ledarskap som behövs för att påbörja förändringsarbetet för att nämnden ska klara sitt grunduppdrag.

Från maj 2025 har en utökning av ledarskapet genomförts genom att enhetschef för valkansliet går in på 30% på Överförmyndarnämnden. Att skapa goda förutsättningar för att leda Överförmyndarnämndens verksamhet med komplexiteten som finns behöver ett utökat ledarskap på 40% permanentas från 1 maj 2027.

Sammanfattningsvis behöver Överförmyndarnämndens ram för 2027 utökas med 4 790 tkr.

Beslutsunderlag

Överförmyndarnämnden i Umeåregionens yttrande för budget 2027

Beredningsansvarig

Sandra Andersson, överförmyndarchef

Marie Sandström, biträdande överförmyndarchef

Simon Dahlgren, controller

Beslutet skickas till

KS diarium

SLK ekonomi

Miljö och hälsoskyddsnämnden

Bjurholms kommun

Nordmalings kommun

Robertsfors kommun

Vindelns kommun

Vännäs kommun

Örnsköldsviks kommun

Nr.4 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 4

Nämndinitiativ, behov av utökade resurser med anledning av förändrade lagkrav och ökad belastning.

**Ola Nilsson (S), Roger Sandström (S), Berit Persson (S),
Kent Persson (S)**

Överförmyndarnämnden beslutar

att ge förvaltningen i uppdrag att bereda ärendet till sammanträdet i februari.

Ärendebeskrivning

Nämndinitiativ, Behov av ökade resurser med anledning av förändrade lagkrav och ökad belastning inkom den 7 januari.

Initiativet avser verksamhetsåret 2026.

Nämndinitiativ; Behov av utökade resurser med anledning av förändrade lagkrav och ökad belastning

Överförmyndarnämndens uppdrag är avgörande för att säkerställa rättssäkerhet, trygghet och god kvalitet för personer som är i behov av god man eller förvaltare. Under senare år har nämndens verksamhet påverkats av både förändrade lagkrav och en ökad efterfrågan på ställföreträdarskap, vilket sammantaget har lett till en ansträngd arbetssituation.

De förändringar i lagstiftningen som träder i kraft, samt de skärpta krav som ställs på uppföljning, kontroll och dokumentation, innebär ett ökat administrativt och kvalitativt ansvar för överförmyndarfunktionen. Detta är i grunden positivt ur ett rättssäkerhetsperspektiv, men kräver samtidigt att resurserna står i proportion till uppdraget.

I dag finns köer till förvaltarenheterna och svårigheter att tillsätta ställföreträdare inom rimlig tid. Detta riskerar att drabba de mest utsatta i samhället – personer som är i behov av stöd för att klara sin ekonomi, sin vardag och sina rättigheter. Långa väntetider är inte förenliga med god rättssäkerhet eller ett värdigt bemötande.

En särskilt viktig fråga är behovet av att stärka arbetet med rekrytering, utbildning och stöd till gode män och förvaltare. Utan tillräckligt många kompetenta och engagerade ställföreträdare riskerar hela systemet att försvagas. Detta arbete kräver tid, kompetens och långsiktighet.

Därutöver är granskningen av årsräkningar och redovisningar en central del av nämndens ansvar. En rättssäker och noggrann granskning är nödvändig för att skydda huvudmännens ekonomiska intressen och upprätthålla förtroendet för verksamheten. Den ökade mängden ärenden och de högre kraven på kvalitet gör att denna uppgift i dag är resurskrävande och svår att fullt ut möta med nuvarande bemanning.

Mot denna bakgrund är det nödvändigt att överförmyndarnämnden tillförs utökade resurser för att kunna fullgöra sitt lagstadgade uppdrag på ett rättssäkert, effektivt och hållbart sätt.

Därutöver finns behov av att se över och vid behov förhandla fram nya avtal kopplade till verksamheten, i syfte att säkerställa ändamålsenliga, kostnadseffektiva och rättssäkra lösningar som motsvarar dagens krav.

Förslag till beslut:

1. Att överförmyndarnämnden ges i uppdrag att ta fram en behovsanalys kopplad till förändrade lagkrav, ökade ärendemängder och köer till förvaltarenheterna.
2. Att nämnden hos regionrådet begär utökade ekonomiska och personella resurser för att säkerställa tillräcklig handläggarkapacitet.
3. Att särskilda resurser avsätts för rekrytering, utbildning och stöd till gode män och förvaltare.
4. Att resurserna för granskning av årsräkningar och redovisningar stärks för att upprätthålla rättssäkerhet och kvalitet i verksamheten.

Beslutsunderlag

Nämndinitiativ; Behov av ökade resurser med anledning av förändrade lagkrav och ökad belastning 2026-01-07

Beslutet skickas till

Umeåregionråd
Bjurholms kommun
Nordmalings kommun
Robertsfors kommun
Vindelns kommun
Vännäs kommun
Örnsköldsviks kommun

Nr.5 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 5

Nytt datum för sammanträde i november 2026

Överförmyndarnämnden beslutar

**att flytta nämndens sammanträde från den 25 november till
den 11 november kl.13.00-17.00**

Ärendebeskrivning

Nämnden behöver tidigarelägga sammanträdet i november då beslut om verksamhetsplan och budget för 2027 behöver skickas in till Kommunstyrelsen senast 20 november.

Beredningsansvarig

Ulrika Persson, nämndsekreterare

Beslutet skickas till

ksdiarium@umea.se

kommunikation@umea.se

Nr.6 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 6

Nya arvodesriktlinjer

Överförmyndarnämnden beslutar

att ge förvaltningen i uppdrag att utreda nya arvodesriktlinjer till sammanträdet i november

att godkänna tillägg från Ulrika Edman Moberg (MP) och Joline Göttfert (M) enligt yrkande

Ärendebeskrivning

Det är överförmyndaren som ensam beslutar om arvode och ersättning, i det specifika ärendet, till de olika ställföreträdarna efter de lokala förutsättningarna som råder på orten. Enligt 12 kap 16 § respektive 6 kap. 10 f föräldrabalken ska arvodet liksom ersättningen vara skälig.

Överförmyndarnämnden strävar efter en rättvis och likformig bedömning och har därför riktlinjer för arvode och ersättning till stöd för besluten.

Överförmyndarnämndens riktlinjerutgår ifrån aktuell lagstiftning i Föräldrabalken samt Sveriges kommuner och Regioners (SKR) cirkulär 22:31 "Arvoden och ersättningar till förmyndare, gode män och förvaltare med flera".

Bedömning och beslut om arvodets storlek sker utifrån uppdragets omfattning samt specifika omständigheter i uppdraget. Eftersom ett arvode ska vara skäligt innebär detta att överförmyndaren kan fatta lägre eller högre arvode än vad som framkommer i de olika kategorierna i arvodesriktlinjerna. Överförmyndarens beslut om arvode kan överklagas till tingsrätten.

Enligt förvaltningslagen kan endast de som berörs av beslutet överklaga. Det innebär att huvudmannen själv (eller hens dödsbo) samt ställföreträdaren har rätt att överklaga arvodesbeslutet.

SKR har meddelat att de avser att under våren 2026 inkomma med nya riktlinjer för arvoden med avsikt att gälla från 1 januari 2027. Det kan vara av vikt att Överförmyndarnämndens riktlinjer till vissa delar harmoniserar med dessa.

Att inhämta synpunkter från intresseorganisationer är också av vikt, därför bör synpunkter på förslaget inhämtas före nämndens beslut om nya arvodesriktlinjer.

Sammanfattningsvis så finns det ett behov av revidering av beslutade arvodesriktlinjer, beslut Öfn §179.

Yrkande

Ulrika Edman (MP) och Joline Göttfert (M) yrkar på följande tillägg enligt nedan;

- Generellt innebära en höjning av arvodesnivåerna
- Attrahera fler frivilliga ställföreträdare med kompetens att klara svåra och komplexa uppdrag
- Harmonisera med SKR:s riktlinjer
- Omvärldsbevaka andra kommuners arvodesriktlinjer för goda exempel
- Språkmässigt vara skrivna utifrån transparens och begriplighet, kunna förstås av såväl ställföreträdare, huvudmän såväl som utomstående
- Samspeja med den statliga merkostnadsersättningen
- I förväg ge vägledning om ett ärendes svårighetsgrad och därmed vägledning om vad som behöver ske i ett ärende för att en viss arvodesnivå ska gälla
- Innehålla färre arvodesnivåer

Beslutsordning

Nämnden beslutar att bifalla yrkande från ordförande Ulrika Edman Moberg (MP) samt vice ordförande Joline Göttfert (M).

Beslutsunderlag

Arvodesriktlinjer, beslut Öfn §179

Beredningsansvarig

Sandra Andersson, överförmyndarchef
Marie Sandström, biträdande överförmyndarchef

Nr.7 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 7

Överförmyndarnämndens yttrande över Plan för krigsorganisation Robertsfors kommun, KS-2005/01127

Överförmyndarnämnden beslutar

att lämna yttrande enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över remiss angående plan för krigsorganisation Robertsfors kommun.

Robertsfors kommun har tagit fram en första version av en plan för sin krigsorganisation. Krigsorganisationen är avgränsad till kommunstyrelsens förvaltning och ska ses som ett steg i arbetet med att förbereda organisationen på att kunna hantera höjd beredskap.

Då Robertsfors kommun är en del av de gemensamma nämnderna ges nämnderna en chans att yttra sig över planen. Om inget svar eller yttrande inkommer innan 2 februari 2026 kommer det tolkas som att den aktuella nämnden inte önskar yttra sig om planen.

Nämndens grunduppdrag saknar direkta koppling till plan för krisorganisation Robertsfors kommun. Överförmyndarnämnden avstår därför att lämna några synpunkter.

Beslutsunderlag

Plan för krigsorganisation Robertsfors kommun

Beslutet skickas till

Robertsfors Kommun, beredskapssamordnare, clarence.coulton@robertsfors.se
KS diarium, ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med diarienummer: KS-2025/01127

Nr.8 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 8

Överförmyndarnämndens rapporterade personuppgiftsincidenter för 2025

Överförmyndarnämnden beslutar

att nämnden har tagit del av återrapport av personuppgiftsincidenter för perioden januari-december 2025.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden ska informeras om de incidenter som skett under perioden inom sitt verksamhetsområde och de åtgärder som vidtagits. Under fjolåret rapporterades en personuppgiftsincident inom nämndens verksamhetsområde.

Beredningsansvarig

Sandra Andersson, överförmyndarchef

Marie Sandström, biträdande överförmyndarchef

Beslutsunderlag

Underlag för statistikrapport 1 januari 2025 till 31 december 2025

(Allmänna informationsärenden)

Nr.9 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 9

Information från verksamhetsledning gällande aktualiteter inom nämndens ansvarsområde

Överförmyndarnämnden beslutar

att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarchef Sandra Andersson informerar om följande:

- Lägesrapport granskning
- Lägesrapport rekryteringsläget
- Digitala handlingar inför nämndsammanträden
- Enkät till ställföreträdare i januari
- Rutin för att kontrollera att protokollen är anslagna hos respektive kommun

Förslag till Miljö- och hälsoskyddsnämnden angående nyttjande av privata utförare

Underlag

Presentation

Beredningsansvarig

Sandra Andersson, överförmyndarchef

Marie Sandström, biträdande överförmyndarchef

Nr.10 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 10

Informationsärenden 22 januari 2026

Överförmyndarnämnden beslutar

att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

Stadsledningskontorets förslag till planeringsdirektivversion 1

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag SLK
- Bilaga 1. Planeringsdirektiv 1 2027
- Bilaga 2. Investeringsbudget 2027
- Bilaga 3. Totalramsbeskrivning
- Bilaga 4. Anvisning för nämnder och bolags yttrande
- Bilaga 5. Nämndernas utmaningar och möjligheter
- Bilaga 6. Nettokostnadsavvikelser och nettokostnadsjämförelser
- Bilaga 7. Relationstal- föreslagen ramtilldelning i förhållande till PKV och demokratiska förändringar
- Bilaga 8. Ramtilldelning över tid
- Bilaga 9. Nuläge inriktningsmål och program 2025
- Bilaga 10. Förslag viktiga datum för kommunens nämnder och bolag under 2027

Beredningsansvarig

Sandra Andersson, överförmyndarchef

Marie Sandström, biträdande överförmyndarchef

Ulrika Persson, nämndsekreterare

Nr.11 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 11

Ärenden under handläggning- information 22 januari

Överförmyndarnämnden beslutar

att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

Vid Nämndsammanträde maj 2025 ombedes förvaltningschef att upprätta dokument för att möjliggöra att följa upp de ärenden som Nämnden lyfter. Punkten kallas "Ärenden under handläggning". Dessa ärenden ses nedan:

- Se över avtal mellan överförmyndarnämnden och miljö-och hälsoskyddsnämnden
- Uppföljning av beslut om utökad bemanning på förvaltarenheten Upphandling/ avtal
- Arvodesriktlinjer
- Återblick, tidigare nämndinitiativ
- Återrapportering Vitesärenden
- Fråga från Nämnden angående om det går att hämta ut statistik avseende hur många Ställföreträdare som entledigats varje månad
- Lokalfrågan
- Innovation/AI, omvärldsbevakning
- Jämställdhetsanalys